

Warszawa, 29 września 2025 r.

Szanowny Pan
Karol Nawrocki
Prezydent RP

Petycja w sprawie ubiegania się – w porozumieniu z rządem RP – o symboliczne zadośćuczynienie od RFN za zniszczenia dokonane przez Niemcy na terytorium Polski w latach 1939–1945

Szanowny Panie Prezydencie,

kwestia zadośćuczynienia Niemiec za zniszczenia i zbrodnie dokonane w Polsce podczas II wojny światowej pozostaje moralnie otwarta. Niemcy nie rozliczyły się ze swojej zbrodniczej i destruktywnej polityki w Polsce podczas II wojny światowej. Nie ma mowy o przebaczeniu bez choćby symbolicznego – a jednocześnie namacalnego – zadośćuczynienia. O ile uzyskanie pełnej sumy reperacji (tj. ponad 6 bln złotych) ze strony Niemiec mogłoby okazać się niemożliwe, tak przykładowa, łączna kwota **ok. 25 mld euro zadośćuczynienia** rozłożona na 10 lat, byłaby z pewnością możliwa do osiągnięcia i stanowiłaby ok. 0,48% rocznych wydatków RFN¹.

Realizacja zadośćuczynienia Niemiec dla Polski mogłaby zostać podzielona i wyceniona następująco:

1. Odbudowa, przebudowa lub renowacja zabytków w Polsce na sumę ok. 10 mld euro.

Uzasadnienie decyzji rządu RFN dla niemieckiej opinii publicznej: *To nie są reparacje tylko zadośćuczynienie; 1 mld eur rocznie to kwota symboliczna, stanowiąca ułamek promila wycenionych zniszczeń dokonanych przez Niemców w Polsce po 1939 r.; niemieckie firmy budowlane oraz pracownie architektoniczne mogą skorzystać na odbudowie ze względu bliskość geograficzną, rynek unijny (uprzywilejowanie) oraz swoje możliwości i doświadczenie przy jednoczesnym niewystarczającym popycie w kraju; część z rekonstruowanych/odbudowywanych budynków należy również do niemieckiego dziedzictwa historycznego.*

¹ Zakładając przeznaczanie 2,5 mld euro rocznie przy wydatkach budżetu państwa w kwocie 521 mld euro.

2. **Przekazanie sprzętu wojskowego i amunicji wyprodukowanych w niemieckim przemyśle zbrojeniowym na kwotę 15 mld euro.**

Uzasadnienie decyzji rządu RFN dla niemieckiej opinii publicznej: Wzmocnienie zdolności obronnych państwa będącego buforem Niemiec przed Rosją i Białorusią oraz dodatkowe zamówienia w krajowym przemyśle obronnym (lub uzupełnianie zapasów) w sytuacji ograniczonych możliwości absorbcyjnych Bundeswehry są korzystne dla Niemiec.

3. **Zobowiązanie do przekazywania przez 99 lat corocznej dotacji na utrzymanie i budowę miejsc pamięci ofiar zbrodni niemieckich w Polsce w kwocie 50 mln euro (indeksowane inflacją w RFN).**
4. **Budowa godnego pomnika polskich ofiar zbrodni niemieckich II wojny światowej w Berlinie.**

W związku z powyższym, należy sporządzić następujące listy, celem negocjacji kwoty zadośćuczynienia z rządem RFN:

- 1) Spis budynków (i obiektów infrastruktury), które zostały zniszczone lub uszkodzone podczas II wojny światowej, których to rewitalizację, przebudowę lub odbudowę mogłaby sfinansować RFN.
- 2) Lista potrzeb sprzętowych i amunicyjnych Sił Zbrojnych RP, które mogłyby zostać zaspokojone dzięki dostawom niemieckiego przemysłu zbrojeniowego na koszt budżetu federalnego (do ustalonej kwoty).
- 3) Spis kosztów ponoszonych przez budżet państwa i samorządy na utrzymanie miejsc pamięci zbrodni hitlerowskich na terytorium RP.

Załączam listę dziesięciu przykładowych obiektów (lub zespołów obiektów), które mogłyby zostać odbudowane (lub przebudowane do historycznej formy) w ramach zadośćuczynienia Niemiec:

1. Kamienice przy ulicy Moliera w Warszawie (oraz inne zabudowania w ścisłym historycznym centrum Warszawy, które zastąpiły nieestetyczne i niehistoryzujące bloki wybudowane podczas PRL).
2. Pałac Saski, Pałac Bruhla i kamienice przy ulicy Królewskiej w Warszawie.
3. Dom firmy Gebethner i Wolff w Warszawie.
4. Kamienice przy ulicy Marszałkowskiej i al. Jerozolimskich w Warszawie (odbudowa lub przywrócenie historycznej fasady budynków).
5. Danziger Hof w Gdańsku.

6. Siedziba Volkstagu w Gdańsku.
7. Przebudowa Zamku Cesarskiego w Poznaniu do przedwojennej formy.
8. Kościół św. Michała Archanioła w Wieluniu.
9. Kościół pw. św. Stanisława Kostki w Łomży.
10. Sukiennice w Poznaniu.

Podsumowując apeluję o to, by władze RP podjęły wspólne kroki ws. uzyskania zadośćuczynienia od RFN i przedstawiły rządowi w Berlinie rozsądne propozycje, które mogłoby zostać racjonalnie uzasadnione również na użytek niemieckiej opinii publicznej oraz by w związku z tym – do pewnego stopnia – realizowały również interes RFN, co zwiększyłoby szanse na powodzenie naszej sprawy.

Z wyrazami szacunku